

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY LUBUSKIEGO

Nr NK-I.4131.21.2016.MDud

z dnia 22 stycznia 2016 r.

Rada Miejska w Bytomiu Odrzańskim

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm.) stwierdzam nieważność uchwały Nr VIII/82/2015 Rady Miejskiej w Bytomiu Odrzańskim z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia statutów sołectw w następującej części:

- w załączniku nr 1 : § 6 w zakresie słów: "posiadający czynne prawo wyborcze, stale zamieszkujący na jego obszarze, w tym również osoby przebywające na terenie sołectwa z zamiarem stałego pobytu bez zameldowania, a wpisane do stałego rejestru wyborców",
- w załączniku nr 2 : § 6 w zakresie słów: "posiadający czynne prawo wyborcze, stale zamieszkujący na jego obszarze, w tym również osoby przebywające na terenie sołectwa z zamiarem stałego pobytu bez zameldowania, a wpisane do stałego rejestru wyborców",

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 17 grudnia 2015 r. Rada Miejska w Bytomiu Odrzańskim podjęła uchwałę w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia statutów sołectw.

Uchwała doręczona została organowi nadzoru w dniu 28 grudnia 2015 r.

Po dokonaniu analizy prawnej organ nadzoru stwierdza, że uchwała istotnie narusza prawo, tj. art. 35 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm.).

Mocą przedmiotowej uchwały Rada Miejska w Bytomiu Odrzańskim dokonała zmiany uchwały w sprawie uchwalenia statutów sołectw w ten sposób, że dla Sołectwa Bodzów i Sobolice uchwaliła nowe statuty stanowiące kolejno załącznik nr 1 i 2 do ww. uchwały.

W § 6 załącznika nr 1 i 2 do uchwały Rada postanowiła, że prawo do głosowania na zebraniu mają wszyscy mieszkańcy sołectwa posiadający czynne prawo wyborcze, stale zamieszkujący na jego obszarze, w tym również osoby przebywające na terenie sołectwa z zamiarem stałego pobytu bez zameldowania, a wpisane do stałego rejestru wyborców. Taki zapis, w ocenie organu nadzoru, stanowi istotne naruszenie prawa.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym organami w sołectwie są zebranie wiejskie i sołtys. Z przepisów prawa nie wynika wprost, kto tworzy zebranie wiejskie. Jednak w doktrynie dominuje pogląd, że zebranie wiejskie określić należy, jako zgromadzenie ogółu mieszkańców danego sołectwa, zamieszkujących stale na jego terenie, zwołane przez uprawnione podmioty w celu rozstrzygnięcia określonej sprawy. W przeciwnym razie za zebranie wiejskie trzeba by uznać każde zgromadzenie mieszkańców wsi, także na imprezie sportowej, kulturalnej lub podczas uroczystości religijnej (A. Szewc, Komentarz do art. 36 ustawy o samorządzie gminnym, LEX 2012). Mając na względzie powyższy pogląd, że uzależnienie członkostwa mieszkańców sołectwa w zebraniu wiejskim sołectwa, na terenie którego stale zamieszkują, od faktu posiadania przez nich czynnego prawa wyborczego stanowi przekroczenie kompetencji wynikającej z art. 35 ustawy o samorządzie gminnym. Wprawdzie żaden przepis prawa nie precyzuje kto z mieszkańców sołectwa może, a kto nie może uczestniczyć w zebraniu wiejskim z prawem do głosowania, jednakże należy zgodzić się z tezą, że ograniczenia wynikające z art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym dotyczy tylko i wyłącznie udziału w wyborach sołtysa i rady sołeckiej. Nie można na tej podstawie ograniczać uprawnień stałych mieszkańców sołectwa do decydowania o innych sprawach dotyczących jednostki pomocniczej, na terenie której zamieszkują. W świetle powyższego naruszeniem prawa jest również zapis, że prawo do głosowania mają osoby przebywające na terenie sołectwa z zamiarem stałego pobytu bez zameldowania, a wpisane do stałego rejestru wyborców. Okoliczność wpisania do rejestru wyborców w gminie stanowi czynność formalną i nie jest

warunkiem przynależności do wspólnoty samorządowej, a tym samym - nie powinna być uważana za przesłankę, związaną z tą przynależnością, prawa do głosowania podczas zebrania wiejskiego. Zróżnicowanie - w oparciu o spełnienie lub brak spełnienia tego wymogu - prawa do głosowania osób odpowiednio wpisanych we wskazanym czasie i niewpisanych do rejestru nie znajduje prawnego uzasadnienia. Kolidowałoby ono z zasadą równości wobec prawa oraz równego traktowania przez władzę publiczną osób w związku ze spełnieniem przez obie wskazane tu grupy zasadniczej przesłanki przynależności do wspólnoty samorządowej - tj. wymogu stałego zamieszkiwania na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego (wyrok TK z dnia 20 lutego 2006 r., sygn. akt K 9/05).

Wobec powyższego należało orzec jak na wstępie.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały rady gminy wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. Wojewody Lubuskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru i
Kontroli

Teresa Kacmarek